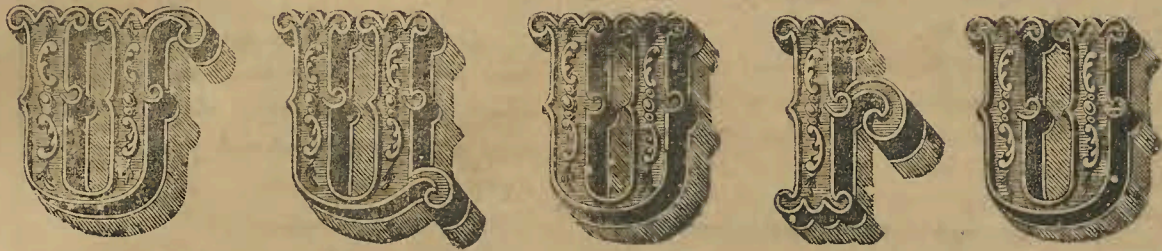

ՊԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պարոյ 8 ՄԷՃ.
" " " " " " 40 ՄԷՃ.
Վեցամսեյ " " " " " 4 ՄԷՃ.
" " " " " " 3 ՄԷՃ.
Ամսական մէկ 2(1) նոյ թ գնագրում:
Ճանաչման առարկայի մէկ տեղումն հաւ-
մար 3 դուրուշ, երկու տեղումն հաւ-
մար 2 դուրուշ, երեք տեղումն հաւ-
մար 1 դուրուշ, զատ սակարկութիւն կը-
լայ:

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԱԶԳԱՅԻՆ, ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 19 ԱՊՐԻԼ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Ռուսիոյ կայսեր ապրիլ 12 թուա-
կանաւ փիլիսոփայական հրատարակած յայ-
տարարութիւնը մեր աչքին առջեւ է-
կայսրը կը յայտարարէ թէ թուրքիոյ
«հալածեալ» քրիստոնէից վիճակին
կարեկից եղած է միշտ, և բաղձա-
ցած է զայն բարեփոխել և ապահովել:
Համայն Ռուսաց ազգն ալ այս բաղ-
ձանքին մասնակցելով պատրաստ է ա-
սոր համար նոր դժոյղութիւններ ը-
ներու: Չարը խաղաղութեան բարեբը
պահպանելու համար իւր սիրելի հը-
պատակաց արիւնը խնայել է, և այս
զղացմամբ Հէրսէքի և Պաւլարիոյ
տխուր դէպքերուն առթիւ բանակ-
ցութեանց ձեռնարկելով երկու տա-
րի աշխատել է Դուռն համոզելու որ
բարենորոգումներ ՚ի գործ դնէ, որ-
պէս զի Պոսնիոյ Հէրսէքի և Պաւլա-
րիոյ քրիստոնէից տեղական իշխա-
նութեանց զեղծումներէն ազատին,
այս բարենորոգմանց կատարումը Բ.
Դրան դաշնագրութիւններով առ-
Եւրոպա ունեցած պարտաւորութիւն-
ներէն կը բղթէին:

Չարին յայտարարութիւնն իրեն
սիրելի նիւթ մը կընէ դարձեալ Ռու-
քիոյ քրիստոնէից վիճակը: Բայց Ռու-
սիոյ հպատակաց վիճակին վրայ ո՞վ
պիտի բողոքէ: Անգղիական կառավա-
րութիւնն՝ երեսփոխանաց ունեց
ստիպմամբ՝ ստուար հատոր մը ներ-
կայացուց խորհրդարանին՝ լեհաս-
տանի կաթողիկոս ժողովրդոց վրայ անց-
եալ քանի մը տարուան մէջ Ռուսաց
կառավարութեան և պաշտօնատա-
րաց կողմէ գործադրուած բռնու-
թեանց և զեղծմանց նկատմամբ փա-
ւերական տեղեկութիւններով լի,
որովհետեւ Բեդրապուրիի Ռուսաց
դեսպանին և լեհաստանի մէջ Ռուս
հիւպատոսաց տեղեկագրերը կը պա-
րունակէ: Այս գրութիւնները տակա-
ւին չտեսնել, բայց Պ. Ճոնսթոն Ե-
րեսփոխանին Անգղիոյ երեսփոխանաց
ժողովոյն ապրիլ 13 ի նիստին մէջ խօ-
սած ճառը քանի մը տեղեկութիւն-
ներ կուտայ, զոր կը փութանք մեր
ընթերցողաց աչքին առջեւ դնել:
«Դ՞նչ է, ըստ, Ռուսիոյ ընթացքը
լեհաստանի մէջ, տասնեւչորս տարի
առաջ պատահած իրողութիւնները
կրկնել չեմ ուզեր, քանզի ապստամ-
բութիւն մը զսպելու միջոցին եղած
էին, սակայն այսօր Ռուսիոյ գիտ-
մամբ բռնած քաղաքականութիւնն
մեզ է կաթողիկոս նկատմամբ: Կա-
թողիկոս վարժապետներու բռնութիւն
կըլլայ օրթոտոքութիւն ընդունելու
բռնութեամբ կաթողիկոս քահանայից
ստորագրութիւն դնել կը արուի առ-
կայսրն ուղղեալ աղերսագրի մը վրայ,
խնդրելով որ օրթոտոք եկեղեցւոյ

գիրկն ընդունուին, և եթէ չուզեն
ստորագրութիւն դնել, Ռուսիոյն
կ'արտորին: այս արտոք հաւատար-
է զանոնք անօթութեան դատապար-
տելու: Գիւղացիները բռնութեամբ
օրթոտոք եկեղեցիները կը հրաւիր-
ուին, և խաղաղներն 30 խաղաղան
կը դարեն երթալ չուզող մարդոց, 3
խաղաղան կանանց և 10 մանկանց:
Անգղիական կառավարութիւնը կը-
նայ ժխտել թէ այս իրողութիւնները
չգիտեն: Կաթողիկոս Գիւղացի չուզե-
լով հնազանդի, քառասուն հոգիի
չափ համարանոցի մը մէջ պահուե-
լան և կրակ տալով իրենք զիրենք
հոյ ճարակ ըլլին, որպէս զի կրօնա-
փոխութեան չարաբանութիւնն: Արդ-
կառավարութիւն մը, որոյ երկրին
մէջ այսպիսի դէպքեր կը պատահին
իննեւտաններու դարուս մէջ, Եւ-
րոպիոյ աչքին առջեւ, իրաւունք կու-
նենա՞յ մարդասիրական զղացմանը
բարոյելու քաղաքակրթեալ աշխար-
հի: Ռուսիոյ մէջ հարածեաներ, աք-
սորեալներ, բռնութիւն կրողներ չը
կա՞ն: և միթէ աւելի լաւ չլլա՞ր որ
Ռուսիա փոխանակ իւր դրացեաց
մարդասիրութեան սկզբունք դա-
տալու, նախ ինքը գործնական օրինակ
տայ: Բայց Ռուսիոյ յայտարարութիւնն
աւելի յարմար կը համարի Դուռն ամ-
բաստանել, որպէս թէ Եւրոպական
տէրութեանց համաձայն բաղձանքը
չէ յարգել, և դաշնագրին եղբակա-
ցութիւնները չէ ընդունել: Դաշ-
նագրին եղբակապութիւնները տէրու-
թեանց համաձայն բաղձանքն էի՞ն
թէ ոչ, այս կէտը մեզի մոլ թ կերելի,
քանի որ անոր գլխաւոր ստորագրող-
ներն ալ կարեն որ պայմաններ դրած
էին: Իրողութիւնն այս է որ Դուռն
Եւրոպական տէրութեանց բաղձանք-
ներն երբէք չմերժեց՝ երբ անոնք ի-
րեն անկախութեան և պատուոյն հա-
մաձայն էին: Բարենորոգմանց անհը-
րաժեշտ պէտքն արդէն Դուռն ինք
ճանչցած է, որովհետեւ յուր վար-
չութեան զեղծումները՝ մանաւանդ
գաւառաց մէջ՝ մեծ վնաս տուին ոչ
միայն քրիստոնէի ժողովրդոց՝ այլ
և իսլամաց, և այսօրուան օրո՞ չկոյ
թուրքիոյ մէջ ողջամիտ և պարկեշտ
իսլամ մը, որ հիմնական բարենորոգ-
մանց պէտքը չզղայ և իրականացմանը
չխափարի: Այս պատճառաւ Բ. Դու-
ռն ալ ո՞չ միայն չմերժեց Եւրոպա-
կան տէրութեանց բաղձանքն, այլ
և կանխեց և անոնց պահանջած էն ա-
ւելի բարենորոգմանց ձեռնարկեց,
որք մեծ և փառաւոր ապագայ մը
կրնային պատրաստել այս երկրին:
Դրան գիտագրութիւնը մի միայն այն
կէտերուն կը վերաբերէին, որք իւր
անկախութեան և պատուոյն հետ չէին
կրնար համաձայնել, և զորս գիտէր
թէ Ռուսիոյ ստիպմամբ՝ կառավարի-
ւէին իրեն: Այս աշխարհի ստոյգ է որ
Լորտ Տէրպիլ խորհրդարանին ապրիլ

16 ի նստին մէջ Լորտ կրանիլի պա-
տարաններով յայտնապէս և բացէ ՚ի
բաց մերժեց դաշնագրին հեղինա-
կութիւնը: Լորտ կրանիլ ըսած էր
թէ դաշնագիրը գործնական գրուած
մը չէ: Լորտ Տէրպիլ յայտարարեց թէ
ասիկա կարծիք մ'է: Բայց ըստ ո-
րում հեղինակն ինք չէր, և իրեն
զղացմանց գաղտնի բան մը չկար,
չէր ուզեր այս կէտիս վրայ ազնիւ
Լորտին հետ վիճել: Ասկէ կրնայ մա-
կաբերիլ թէ ո՞վ էր դաշնագրին հե-
ղինակը: Ռուսիա՞ որ իրօք ինք էր ա-
նոր հեղինակը, մերժուելուն վրայ ՚ի
զէն գիտեց, և կորչաքով իշխանը
չըջարեղական նամակաւ մ'արգարա-
ցընելու կ'ենէ իւր կառավարութեան
այս անկախ յարձակումը, և կըլից-
յեղէ դարձեալ այն խօսքերն՝ որք
Ռուսիոյ բերին մէջ սովորական ե-
ղած են, ճգնելով միշտ որ մերժեալ
դաշնագրին Եւրոպիոյ իբրեւ ընդհա-
նուր և վերջին կամքը ներկայացնէ,
և այսպէս Ռուսիան ալ իբրեւ Եւրո-
պիոյ կողմէն փախանորդաբար ՚ի զէն
գիտած: Բայց ո՞ւր է իւր փոխանոր-
դագիրը: ո՞վ զինքը ներկայացուցիչ
կարգեց Ռուսիոյ քրիստոնէից, այս
մասին բնաւ ապացոյց մը չկրնար ցուց-
ել: Կորչաքով իշխանին ծանուցագ-
րին մէջ վերջին կէտ մը կայ, որոյ
վրայ առանց գիտողութեան չենք
կրնար անցնիլ: Կրնէ թէ իւր Օդո-
տափառ Տէրը պատերազմի ձեռնար-
կելով պարտաւորութիւն մը կը կա-
տարէ զոր Ռուսիոյ շահերն իւր վրայ
կը դնեն, շահեր՝ որոց խաղաղական
զարգացումն Արեւելի մէջ փայտն
խռովութիւններով կ'արգիլուին ե-
ղեր: Արեւելի մէջ ենթադրելով որ
մնացուն խռովութիւններ ըլլան, ա-
նոնք ի՞նչ յարաբերութիւն կրնան ու-
նենալ Ռուսիոյ խաղաղական զարգաց-
ման հետ, և ի՞նչպէս կրնան զայն
արգելու, ասոր մեր խելքը չհասնի:
Շատ երկիրներու մէջ ապստամբու-
թիւնը, քաղաքացիի պատերազմը և
յեղափոխութիւնը կրնան ծագել բայց
ո՞վ կարգելու մերձակայ կամ հեռա-
ւոր երկիրները խաղաղութիւնը պահ-
պանելու և զարգանալու, եթէ ի-
րենք այն խռովութեանց հետ ուղ-
ղակի յարաբերութիւն չունին: Այս
մասին Դրան յայտարարութիւնը լի-
ւի տեղեկութիւն կրնայ տալ, և կը
ցուցնէ թէ ինչպէս երկու տարի յա-
ռաջ դուրսէն եկած յեղափոխիչ տա-
րերը տէրութեան երկու գաւառաց
մէջ ապստամբութիւն յարուցին: Ինչ-
պէս դաւադրութեան գլուխներն ՚ի
գերեւ հանեցին խաղաղարարութեան
ջանքերն: Ինչպէս կառավարութիւ-
նը պարտաւորեցաւ այս յարձակմանց
գիտագրելու համար իւր բոլոր ազ-
գային զօրութիւնը պատրաստելու,
և թէ ինչպէս Ռուսիա Օսմանեան
տէրութիւնը տկարացնելու և զայն
օտարին խնամակալութեան ներքեւ

դնելով նուազագոյնը համար ՚ի
զուր աշխատելէ ետեւ, այսօր զէն ՚ի
ձեռին իւր փառաւոր քաղաքակա-
նութիւնը գոհացնելու կենէ: Այս է
երկու տարիէ ՚ի վեր տեսնուած ե-
ղելութեանց ստոյգ պատմութիւնը
զոր Ռուսիոյ յայտարարութիւններն և
և ծանուցագրերն ուրիշ գոյներով
նկարագրելու փորձ կը փորձեն, կը-
րօնական և ազգային կիրքերը գը-
ղաւելով, որ ներկայ ժամանակիս
մէջ բնաւ երբէք չկրնար արգարա-
նալ: Այսօր Ռուսիա ՚ի զէն գիտելով,
ոչ միայն իսլամաց՝ այլ և թուրքիոյ քը-
րիստոնէից չալ թշնամութիւն կրնէ:
Իւր յարձակումներն ոչ միայն իսլա-
մաց՝ այլ և քրիստոնէից ալ կենացն
և ընչից, միով բանիւ հայրենեացը
դէմ է:

Պատերազմին վրայ մինչև երեկ
եկած լուրերն հետեւեալներն էին:
Պաթումի բանակին հրամանատարն
ապրիլ 13 թուով կը հեռագրէ թէ
մեծ պատերազմ մ'եղեր և թշնամին
Օսմանեան օգնական զօրաց կրակին
առջեւ ետ քաշուելու պարտաւորուե-
ր է՝ բաղում մեռեալ և զէնք թողով:
Չլուրիւք—Սուլի Սիլ փաշան, որ իւր
հրամանաց ներքեւ գտնուած օգնա-
կան զօրք թշնամին վանելու և անկէ
հրացան սուր և պատերազմական կա-
րասիք առեր է, առաջին կարգի
Մէհմետի պատուական շան ստացաւ, և
վեհ. Սուլթանն հեռագրաւ իւր շը-
նորհակալութիւնը յայտնեց Պաթումի
բանակին հրամանատար Հասան փա-
շային: Բերայի լրագրերէն մին ծա-
նայց թէ վեհ. Սուլթանը Բուսնիի
բանակը պիտի երթայ, և կայսերա-
զուն իշխաններէն Բարձր. Բէշատ է-
ֆէնտին ալ էրզրում և Կարս պիտի
ուղևորի, բայց այս լուրն առ այժմ
անհիմն է: Դաւանքի կողմէն տակա-
ւին լուր չկայ: Օսմանեան զօրաց փա-
շայի լրագրէն անցած ըլլաւ զորոյն անը-
ստոյգ կը համարուի: Բօթիի օմարա-
մումն ու այրումն ալ գեւ. պաշտօնա-
պէս չտուգուեցաւ: Իսկ Ռուսը Ռու-
մանիոյ մէջ իրենց զօրութիւնն հա-
մախալելու պատրաստ կը թուին, և
գեւ. չգիտողութիւն թէ իրենց յարձակ-
ման նպատակական ո՞ր կողմ պիտի
ըլլայ:

Մէմբրիալ Տիբլումիսի լրագրին
խօսքին նայելով, Եւրոպական տէրու-
թիւնը ազգարարէր են Եգիպտոսի
խտրվին թէ Եգիպտական գտնաւոր
երկրական վիճակը չներեր իրեն պիւ-
ճէին մէջ նշանակուած գումարներէն
աւելի ծախք ընել զնուորութեան
համար, ուստի եթէ Դուռն Եգիպ-
տոսէն զօրք առնուլ ուզէ, պէտք է
որ ամեն ծախքն ինք ընէ:

ՎԵՐՁԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պէրլին 25 ապրիլ.
Այս օրուան ուշադրութիւն դրաւ զէպըն է՝ պատերազմական ծախսաց յաւելումն համար երեսփոխանական յանձնաժողովին մէջ՝ Մարտի 10 Օրովքի ըրած պատճառարանութիւնը: Յայտնեց թէ տէրութիւնը փոխադարձ անփոխառութեան մէջ գտնուելով, իրենց անձնական պահպանութիւնն ապահովելու պէտք է զբաղին: Գաղղիա, ըստ, սպառնացող զէրք մը կ'ստանայ, և իւր աշէղ պատրաստութեամբ Գերմանիան անցաւ:

Պուրբէշ 26 ապրիլ.
Ռումանիոյ զօրքերը Գանուբի դիմելուն ետ քաշուցան: Օսմանեան զօրքերը Քալաթի մասն: Կառավարութեան պաշտօնատարները մեկնեցան Նիքիէյէն: Վիլնիա 26 ապրիլ:

Տէրութիւնը Կորչաքովի իշխանին չըբջարեալանին տալիք պատասխանուն վըրայ կը խորհրդակցին:

Պուրբէշ 26 ապրիլ.
Ռումանիոյ խորհրդարանն այսօր բացուեցաւ: Իշխանին պատգամադրը կըսէ.
« Մեր չէզոքութիւնը ծանցելու համար Գրան և մեծ տէրութեանց առջև մեր ըրած ջանքն ապարդիւն մնաց: Հետեւաբար Ռումանիա՝ լքեալ մնալով՝ իւր վրայ միայն պէտք է դնէ իւր յոյսը: Ամեն զոհողութեամբ պէտք է արգելու որ Ռումանիա պատերազմի ասպարէզ չըլլայ: Երախտար ունեւորեալն ոչ մին չըողքեց Ռումանիան յօրաց Ռումանիա մտնելուն դէմ: Ձարն յայտնեց թէ մեր իրաւանց դադարելու դիտում չունի, և իբրեւ ապացոյց՝ Պուրբէշ չափի գրաւութիւն սերէն: Կառավարութիւնը ժողովին ուրջմանն ապահովով, զոչուաւոր զէրք մը բռնած է Ռումանիոյ զօրաց առջև: »

Լոնտոն 27 ապրիլ.
Լորտերուն խորհրդարանին մէջ Լորտ Տէրպլի Արեւելից գործերուն վրայ հարցման մը պատասխանելով ըստ թէ Ռումանիոյ նպատակը պատերազմի հրապարակել ըլլալով, խաղաղութեան հաստատ պահուիլն անհնարին էր:

Նաւատորմին համար բազում հանքածուխ կը գտնուի:

Հալուածակ հուսակցութիւնը չուզեց անփոխառութեան քուէ տալ կառավարութեան:

Բեդրապուրի Անդրիական գեսպան Լորտ Լոթիլիա չափի հետանց Բեդրապուրիէն:

Լոնտոն 27 ապրիլ.
Փանի մը լրագիրք տուա կը հանեն Անդրիայ մէջ պատերազմական պատրաստութիւններ ըլլալուն զրոյցը:

Լոնտոն 27 ապրիլ.
Երեսփոխանաց ժողովին մէջ Հարթիսթիթան մարքիլը ծանցեց թէ երկուշաբթի օրը հարցում պիտի ընէ կառավարութեան թէ Անդրիա իւր չէզոքութիւնն հրատարակելու դիտարկութիւն ունի:

Պ. Կատտիթան որոշում մը պիտի առաջարկէ արեւելեան խնդրոյն և կառավարութեան քաղաքականութեան վրայ:

Ար Մոսֆֆօրտ Նորթթօթ ըստ թէ կառավարութիւնը ընտ. իրաւունք չունի պետական նաւաշինական գործարաններն աչքն անցունելու համար տակէ առաջ օտար զինուորականաց ըրած թոյլ տուութիւնը դադարեցնելու:

Ար Կ. Քամպլի ալ ծանցեց թէ երկուշաբթի օրն ինք ալ հարցում պիտի ընէ ներկայ պատերազմին մէջ Նիդրլանդական ընթացքին, և եթէ պատերազմին մասնակցի, հետեւեալ կացութեան վրայ:

Բեդրապուրի 28 ապրիլ.
Հարաւային գաւառաց մէջ պաշարման վիճակ հրատարակեցաւ:

Նիքիա մեծ դըսին եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ռումանիան զօրքերը Կալաց, Քիլիա, Իպրայիլ և Իսմաիլ քաղաքները գրաւեր են, և թէ Ռումանիոյ ժողովուրդը կ'եղբայրակցին զօրաց հետ:

Բէշթա 28 ապրիլ.
Երեսփոխանաց ժողովին մէջ հարցում ներկայացաւ թէ կառավարութիւնը Փարիզի դաշնադրութիւնն Աստօր—Հունդարի համար վաւերական կը նկատէ, և թէ կուզէ արգելու զՌումանիա, որ

Թուրքիայէն երկիր չառնու, կամ Պալատին թերակղզոյն մէջ զտնուած երկիրներէն ուղղակի կամ անուղղակի իւր վերահսկողութեան ներքեւ իշխանութիւններ չկազմէ:

Յետոյ Սոլիմանին շնորհակալութեան քուէ տալ ստանդարտեցաւ. Քորովիեան ձեռագրերն Հաւաքարից դարձուցան համար:

Պուրբէշ 28 ապրիլ.
Արաւքին գործոց նախարար Պ. Քուրթիսթանօ Ռումանի և Ռումանիոյ մէջ ապրիլ 16 թուականաւ կըրուած պայմանագիրն երեսփոխանաց ժողովին հաղորդեց: Յիշեալ պայմանագրութեամբ իշխանը Ռումանիան զօրաց ազատ անցքն ապահովել և դանոնք իբրեւ բարեկամ զօրք ընդունել կը խոստանայ, անոնց բնակութեան ու փոխադրութեան ծախքն աւելցնելու ստանալու պայմանաւ: Ռումանիոյ կայսրը Ռումանիոյ ամբողջութիւնն ու իրաւունքները պաշտպանութեանց համար յարգել կը խոստանայ:

Զօրաց անցնելուն և տեղադրան իշխանութեանց հետ ունենալիք յարաբերութեանց վերաբերեալ պարագաները դո՛ւրբին ժողովը, որովհետեւ Ռումանիոյ օրէնքները պիտի յարգուին:

Փարիզ 28 ապրիլ.
Կեսպանաց շուտով Կ. Պոլսի վերադառնալուն խնդիրն նորէն երևան ելած է:

Լոնտոն 28 ապրիլ.
Անգլիոյ ծովակալութիւնն հրաման ըրաւ որ չինուելու վրայ եղած պատերազմականները շուտով աւարտին, և ուրիշ հինգ գրահատք ալ գործածութեան վիճակի մէջ դրուին:

Մորիսի Բաթլ լրագիրը կըսէ թէ առաւելագոյն պարտաւորութիւն ստացող սպանից կանաչներն լուրը սխալ է:

Կը հաւատան թէ Սուէշի ջրանցքը չեղբացնելու համար բանակցութիւնք բացուած են:

Թիֆլիս 28 ապրիլ.
Կովկասեան բանակին հրամանատարին արտօնութիւն տրուեցաւ, որ պէտք եղած ժամանակ սրահարման վիճակ հըրաւատարակէ:

Լոնտոն 29 ապրիլ.
Անդրիական նաւախուսիք այսօր Մալթայէն մեկնեցաւ Քորսիկա, և զրոյց կայ թէ Արշ. քանդակ պիտի երթայ:

Լոնտոն 29 ապրիլ.
Կառավարութիւնը իւր քաղաքական նութիւնը միւս տէրութեանց հետ ձեռնարկած դիւանագիտական գործին բաժնեկից անունները պիտի պատասխանէ: Կը կարծուի թէ այն ժամանակ միայն կարելի կըլլայ ճիշդ դատարար մ'ունենալ իրաց վիճակին վրայ:

Բէշթա 29 ապրիլ.
Օսմանեան ուսանողաց պատգամաւորութիւնն հոս հասաւ և մասնաժողովներ ընդունուեցաւ՝ բազմաթիւ ժողովրդէ չըպատասխալ, որք չէ Էսա կը գոչին: Պատուահաններն ու պաշտպանները՝ զրոշակներով գարդարեալ էին, և տիկնայք դարեւայ պատկեր կը նետէին:

Անթիլ բազմութիւն կեցած է օթեւանին տակ: Սօֆիաները պատշաճ կ'ընելով՝ երեցան ժողովրդեան:

Ռուսիա 29 ապրիլ.
Օսմանեան զօրքը մեծ բազմութեամբ ձանրաց ելան այսօր Հէրթիսթի բանակեալ Գարապաղաց վրայ յարձակելու համար:

Լոնտոն 29 ապրիլ.
Անդրիոյ կառավարութիւնը վաղը Կորչաքովի իշխանին վերջին շնորհակալանք տրուելիք պատասխանին վրայ խորհուրդ պիտի ընէ:

Զրոյց կը պարտի թէ Անգլիոյ նաւախուսին Ալքսանդրիա պիտի երթայ:

Օսմ. քուս.	8 1/8
Փոլս.	1865 8
"	1869 8 5/8
"	1871 21
"	1872 12 3/4
"	1873 8
" Եղիպտ.	40 1/2
Անգլ. քուս.	93 3/4

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Պատերազմին վրայ նշանակուած թեան արժանի լուր մը դեռ չկայ:

Թուրք լրագիրք այլ և այլ լուրեր կը հրատարակեն յաւելուածներով, բայց մեծ մասը սուտ և անհիմն են:

Յիշեալ լրագիրք կը ծանուցանեն նաև թէ Օսմանեան նաւերը Պաթուսի մասերը Ռումանիոյ հետ մը բռնեցին, որոյ մէջ 150,000 օխայի չափ աղ կայ եղեր:

Պաթուսի մաս տրուած կուսաց վըրայ Ռումանիոյ պաշտօնական տեղեկութիւնները բոլորովին հակառակ են Օսմանեան տեղեկագրոց, և ծանուցանեն թէ 1700 անկանոն թուրք զօրականք գերի բռնուեր են Ռումանիէն:

Երկու օրէ ի վեր լուր կար թէ Հօպարթ փաշան Ռէթիմ շողահաւով Գանուբի եզերքն աչքէ անցունելու համար գետին մէջ շատ յառաջանալով, Ռումանիայի առջև գետին մէջ պայթուցիկ ականներ (թօրփի) դրեր ու ճանաչան փակեցին: Այս լուրը մասամբ մ'ստորոգելու առանց ձախող հետեւանքի, որովհետեւ Հօպարթ փաշա վրանքն աչքն առնելով ետ դարձեր և Կալացի առջև էն յաջողութեամբ անցեր է յիշեալ շողահաւով, առանց քիչ մը կրելու Ռումանաց արձակած ռումաններէն և գետին մէջ ականներէն, և երէկ Կ. Պոլսի հասաւ:

Արաւքին գործոց նախարարի Միւսթէշար Ա. Գարաթիտօրի էֆէնտիին երկրորդ կարգի Օսմանիէ, և ընդհանուր քարտուղար Համաձեան Սարգիս էֆէնտիին երկրորդ կարգի Մէհրաբէ պատուանշան տրուեցաւ:

Պատիւէթ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Սպարապետի Դրան կողմէ Հունգարիոյ մէջ գնուած ինն հարիւր ձի Աւստրիոյ կառավարութեան կողմէ արդիււնելով, տէրութեան նախարարներն ու իւլեմաները որոշեցին նոյնչափ ձի տալ կառավարութեան:

Կը լսենք թէ Սերաստիոյ քրիստոնէայ ժողովրդոց կողմէ բողոքոյ հանրագրեր եկեր են տու Օսմանեան երեսփոխանական ժողովը՝ Սերաստիոյ երեսփոխան ընտրուած Մէհմէտ Ալի էֆէնտիին գէմ, զոր խաղաղանարժան կը համարին երեսփոխանական պաշտօնին՝ իբրեւ գործակից և պաշտպան ամեն տեսակ զեղծմանց և հարստահարութեանց:

Անշուշտ երեսփոխանական ժողովըն այս բողոքն անաչառ քննութեան մ'ենթարկելով, արդարութիւնն երևան պիտի հանէ, և ըստ այնմ արժան եղածն որոշէ:

Մեր նախընթաց թուով Օսմանեան երեսփոխանական ժողովոյ անցեալ չորեքշաբթի առաւոր նախնի վրայ հրատարակուած տեղեկութեան մէջ մոռացմամբ չէ յիշուած Սերաստիոյ Հայ երեսփոխան Ծաֆինեան Յակոբ էֆէնտիին անունն, որ միւս քրիստոնէայ երեսփոխանաց ըրած յայտարարութիւններուն ձայնակից եղած է:

Ծաֆին օրը ժամ 7 ին միջոցները Յենէրի դուրը Յոյն մետրապօլիտի մը ծովեղերիայ ապարանքէն հրդեհ հիւնելով՝ անմիջապէս պարտաւոր ենք անցաւ, և արեւելեան հովին ու ժգնութենէն քանի մը ճիւղի բաժնուելով, մէկ ճիւղը մինչև Չարշանպա ելաւ, և հոն անշէն տեղերու հանդիպելով վերջապէս կրցաւ մարիլ ժամը դիւերուան երկուքին: 400 ի չափ տուն միւսի դարձան, որոց մէջ 10-15 տուն միայն կան Հայոց:

Վեհ. Սուլթանը՝ հրդեհին շարունակելը տեսնելով՝ ժամ երկուքին մօտ ճանաչալ ելաւ երաւրդի քէօլէն, բայց Ռեզապանի մօտ հասած ժամանակ հրդեհին մարելուն լուրն առնելով ետ դարձաւ:

Երէկ հային հօխան չորս զոյն, այսօր ալ չորս ու կէսի ելաւ:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Է Ս Է Ա Մ Ը Ռ Ի Մ Ռ Ի Մ Ի Է	
18 ապրիլ երկուշաբթի իրիկուն	9, 7
19 ապրիլ երեքշաբթի առաւօտ	
բացուեցաւ	9, 5
ժամ 6 1/2 ին	9, 7
Բուսիլի երկաթուղի	Քր. 23 1/2
Թղթագրամ	Իր. 179

ԸՆԹԱՅՔ ԱՐԺԵՊԹՈՑ

Կ. Պոլս 18 Ապրիլ	
Սոսիէթէ Եֆէնդարի բաժ. Անգլ. լր.	2, 20
« փոխանակութեան »	1, 20
Կ. Պոլսի Պաշտպանի »	2, 30
Քրէտի Եֆէնդարի »	1, 25
Քրէտի Օսթրո—Թիւրք »	—
Փոլս. 1863	Ֆր. 44
« 1865 »	45
« 1869 »	42 50
« 1872 »	44
« 1873 »	41 50
Թրամուայ	Օսմ. լր. 1 20

ԸՆԹԱՅՔ ԳՐԱՄՈՑ

18 Ապրիլ	
Անգլ. լր.	չը. 109 28
Նարոյնի ոսկի »	87 30
Իմպերիալ Ռուս »	89 40
Գըրմից »	54 26
Հինգ Քրանք »	—
Հինգ Նոց »	144
Պիլնա »	180

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Ս. Պատրիարք հայոց անցեալ շաբթու Բ. Դրան նախարարաց մեծ մասին հետ տեսակցելով՝ Հայաստանի քրիստոնէի ի զէն կոչելու քննադատական հետեւանց վրայ անոնց ուշադրութիւնն հրաւիրեց՝ հասկնցնելով որ այդ վայրենի և աւագակաբարոյ խուժանն ոչ թէ տէրութեան թշնամիներուն դէմ կը գործածեն իրենց զէնքն, այլ երկրին խաղաղ ժողովրդոց և զխաւորապէս Հայոց դէմ ինչպէս որ 1828 ի և 1854 ի թուրքօ-Ռումանական պատերազմներուն ժամանակ տեսնուած է, ուր այդ խուժառուներն երկրին Հայ ժողովրդոց բաղձմը չարիք հայոցնէն դատ բաղձմով և երկեցնելու ու վանքեր ալ կոտորած են:

Ասոնք հասկնցնելով, Ն. Սրբադնութիւնը նոյն խի տէրութեան շահուն և պատուոյն համար առաջարկեց որ խիստ հսկողութիւն ըլլայ քրիստոնէան վրայ, որպէս զի պատերազմական վիճակէն օգուտ քաղելով քննա չհայոցնէն Հայոց:

Բ. Դրան նախարարք այս մասին ամեն ապահովիչ խոստումներ տալէ դատ, Մեծ—Եպարքոսը սաստիկ հըրամանագրեր զրկեց այն կողմերու քաղաքային և զինուորական իշխանութեանց, որպէս զի Հայ ժողովրդոց անդորրութեանն ու ապահովութեանն ամենայն աչալընութեամբ հըրկեն, և ամենափոքր անկարգութիւն կամ շարժութիւն գործողները խտրապատեն:

Ս. Պատրիարք հայոց նաև Անգլիոյ դեսպան Պ. Լէյքըտի այցելութեան երթալով, Ն. Վսեմութիւնն ալ երէկ փոխադարձ այցելութեան եկաւ Ն. Սրբադնութեան:

Պ. Լէյքըտ Արեւելից մասնաւոր Հայաստանի վրայ ընդարձակ տեղեկութիւն ունենալով, ուր երկար ճանապարհորդութիւններ և հնադիւ

տական խոշորագույն խմորներ իսկ քանակ է, լաւ ծանօթութեամբ և միանգամայն համակրութեամբ կը խօսի Հայոց վրայ:

ԱՏԵՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ

ԲԱՅՈՒՄ 1876 ՈՒՄԻՆ

ՆԻՍ Ի

14 ՄԱՐՏ 1877

(Ծառ. ԴԵՆ 1964)

Երկրորդ՝ Երկր կողմէ կերակրող,

1. Սրբազան Պատրիարք Հօր ամուսնական թոշակն ըստ առաջնայն տարեկան 60,000 զրէ նշանակուած է, իսկ իւր վրայէն առնուելով կառքին վերաբերեալ ծախքերն որք տարեկան 20,000 զրէ զուտ մը կը կազմեն, Կեդր. անտուկին վերաբերեալ ամ Երկր հանրայն ծախսը կարգին անցած են. վասն զի անցեալ 76 դեկտեմբ. 1876 թին Պատրիարքարանի մատակարարութիւնը գործելով՝ Սրբազան Պատրիարք Հօր 5000 զրէ ամուսնական սահմանուեր է, իսկ Նորին Սրբազանութեան կառքին վերաբերեալ ըստ ծախքերն՝ այն է կառքաւարաց թոշակ, ծխոյ ուտեստի և կառքի կազմածոց ծախքն ամբողջ՝ որ ամսին 2000 թի մօտ զուտ մը կը հասնի, նոյն 5000 զրէ ամուսնական վերադրուած է, որով Սրբազան Պատրիարքին՝ մասնաւորապէս իւր անձին և ընդհանրապէս իւր պաշտօնին ընտելեմէն թոշակ ծախքերը հոգալու համար հազար 5000 զրէ զուտ մը կը մնար:

2. Յանուն պաշտօնէութեան Պատրիարքարանի նախորդ վարչութեան կողմէ յատկացեալ 273760 զրէ զուտին 243,434 զրէ զեղչուած է մեր Հաշուեկէտին մէջ. վասն զի տեսնելով որ Կեդր. անտուկի վիճակին չնդհանր յանուն պաշտօնէից այնքան զուտ մը վճարել որքան նախորդ վարչութիւնը սահմանած և ըստ այնմ գործադրութեան սխալած էր, Վարչութիւնն պարտաւորեցաւ պաշտօնէից ամսականաց վրայ ընդհանուր զեղչ մը ընել անցեալ օրոտոս ամսին սխալով, և այս կերպով ներկայ տարւոյ համար 50276 զրէ ի խնայողութիւն մը ձեռք բերած է: Եւ թէ՛սկէտ Վարչութիւնն այս վերջին օրերը Պատրիարքարանի բարեկարգութեան մասնագործող ծրարքին համեմատ պաշտօնէից մասին նոր կարգադրութիւն և ըստ այնմ ամուսնականաց թոշակով՝ ընելու ստիպուած էր, սակայն այս բարեփոխեմէն երբէք իւր հաշուեկէտին մէջ նշանակուած 243434 զրուէ զեղչեալ զուտին անցած չէ, այլ նոյն զեղչման սահմանին մէջ գործադրուած է:

3. Նշանի գույշի Ս. Յակոբայ հիւրանոցին համար նախորդ վարչութեան կողմէ սահմանուած 1000 զրէ ամուսնական կիսովին զեղչուելով, տարեկան 6000 զրէ նշանակուած է նոր հաշուեկէտին մէջ. վասն զի այս հիւրանոցը հաստատուելէն մինչև ցարդ հազար մէկ երկու հիւր զացած են հոն, և խիստ ծանր է Կեդր. անտուկին 1000 զրէ հատուցանել այս նշանակուածին համար:

4. Յանուն կարօտեցող նշանակուած 5000 զրէ զուտին նախորդ տարիներու համեմատական հաշուով չափազանց երեւնալուն պատճառաւ 3000 զրուէ զեղչել պատշաճ դատուած է:

5. Թղթատարի անտուկին նշանակուած 12000 զրէ զուտին 10000 զրէ զեղչուած է նոր կարգադրութիւն մը կողմէ ըլլալուն համար:

6. Ազգ. ժողովոյ անտուկութեանց տպագրութեան գործն ազգային լրագրակցութիւն մը յանձնելու կարգադրութիւն եղած ըլլալով, 10000 զրէ խնայողութիւն մը ձեռք բերուած է:

7. Տուտարաց փոխադրութեան ծախսը 2000 զրէն 1300 զրէ զեղչուած է՝ այս մասին նոր կարգադրութիւն մը ըլլալու պայմանաւ:

8. Պաշտօնական յարաբերութեանց ծախսը համար նախորդ վարչութեան ծրարքին մէջ նշանակուած 23500 զրէ զուտին անհատական համարուելով, այն զիսկ:

Ա. Յօդուածին մէջ նշանակեալ Ս. Պատրիարք Հօր յարաբերութեան ծախսը զուտ մը 15000 զրէն 23000 զրէ ծրարքացին պատշաճ դատուած է:

Բ. Բարապետաց երթևեկին համար նշանակուած 6000 զրէ զուտին 4000 զրէ զեղչուած է:

Գ. Բ. Դրան սպասարարաց յատկացեալ տնտեսական տարաքի զուտ մը 4300 զրէն 5000 զրէ զեղչուած է:

Դ. Բ. Դրան գործակալարարի սենեկաւ պահին յատկացեալ 1300 զրէ անփոփոխ պահուած է:

Եւ այս կերպով յարաբերութեան զրէ խոյն յատկացեալ զուտ մը 23500 զրէն 56800 զրէ ծրարքացած է Ազգային ժողովոյց այն որոշման համաձայն, որով իւր անցեալ տարւոյն փետրվար 27ին նախին մէջ 500 ոսկւոյ վարկ մը քուէարկած էր Կեդր. անտուկին վրայ այն յարաբերութեան ծախսը համար:

Յ. Պատրիարքարանի կարասեաց և նորութեան համար նախորդ տարիներէն առեկի ծախք չընելու որոշմանը՝ նախորդ հաշուեկէտին մէջ նշանակուած 13 հազար զրուէ 7300 զրուէ զեղչուած է:

10. Նոյնպէս բարձրագոյն հանդերձանց համար նշանակուած 6300 զրուէ զուտին նախորդ տարիներու համեմատական հաշուով չափազանց թուելուն՝ 5000 զրուէ զեղչուած է:

11. Յանուն պաշտօնական մանր ծախսը նշանակուած 9000 զրուէ զուտին ալ ըստ որում ստուգուած է որ մեծագոյն մասամբ նորոգութեան ծախսը տեսակին կը վերաբերին, 2500 զրուէ զեղչուած է:

12. Իսկ կեդրոնական տրոյ տասաւորովին զուտ մը 40000 զրուէն՝ 28000 զրուէ երթագրուած է՝ 280000 զրուէ հաւաքելի տրոյ զուտին համեմատութեամբ:

Եւ այս եղանակաւ ծախսը ընդհանուր զուտ մը նշանակուած է 373704 զրուէ 294900 զրուէ մասից զէմ, որով ներկայ տարւոյ ընդհանր կենթադրուած է 280304 զրուէ, որ պէտք է գոյութի ազգային տրոյ արդիւնքով:

Արդ՝ ինչպէս որ այս մանրամասն բացատրութիւններէն յայտնի է, ներկայ առժամանակեայ հաշուեկէտին մէջ ոչ միայն Վարչութեան ստիպողական և փախուելի պիտոյքներն ըստ կարելոյն հոգացուած են խնայողութեան սահմանին մէջ, այլ և կեդր. անտուկի վիճակին յարմար ուղղութիւն մը որոշուած է ծախսը. և թէ՛սկէտ նախորդ վարչութեան ծրարքին մէջ երթագրուել ըստ զուտին՝ որ 146080 զրուէ կը հասնի, համարաւորապէս ներկայ Վարչութեանն կողմէ կենթադրուած ըստ զուտին՝ որ է 280304 զրուէ, սակայն պատճառն այն է որ Վարչութիւնն տրոյ հասցիքը մասից կարգէն ի լաւ հաշուելով՝ ինչպէս ի վերջ ընդհանուր է, բոլորովին պիտուէ իրացող զիմուտները յատկացուած է զայն, և կը յուսայ որ տրոյ հասցիքն արդիւնաւորելու համար Տնտես. խորհրդոյ ձեռք տուած նոր միջոցներուն օժանդակութեամբ ու յարաւարութեամբ պիտի յաջողի նոյն հասցիքի ազդեցութեան ընդհանր անտուկին և հաշուեկէտին ազդեցող զիմուտները, այնպէս որ յառաջիկային համար պարտք մը չզգայանայ:

Վարչութիւնն Տնտես. խորհրդոյ և Երկրորդ հոգաբարձութեան գործադրութեամբ պատրաստուած իւր այս առժամանակեայ հաշուեկէտին Ազգային ժողովոյց ներկայացնելով, պիտի փութայ նաև յատկաւրկայ 77-78 տարւոյ հաշուեկէտին պատրաստութեանը ձեռնարկել և Ազգային ժողովոյց վիճարանութեանն ու քուէարկութեանը յանձնել, և պիտի ջանայ որ այն հաշուեկէտին Ազգային ներկայիս և բարոյական ամեն պիտոյք իր մէջ պարունակելով՝ առեկի հիմնաւոր և կատարելով ինքի. սակայն պատկառելի ժողովոյց խորհրդարանի և օժանդակութեանը կը կարծի իւր այս զիմուտներու մէջ յաջողելու համար և հաւաստի է որ պիտի ստանայ զայն:

9 մարտ 1877 Մնալը յարգանքով ի զիմաց Քաղ. ժողովոյ Ազգ. վարչութեան Պետենադպր փան Ստենտոպետի Յովհաննէս Պաշտեան Յովհ. Ներսիսեան

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Դիտելք որ Պիւտակէն երկու կըլլայ. մէկը կանխաւ կառավարութիւն, որ բնականաբար կենթադրութեան վրայ հիմնուած կըլլայ, իսկ միւսը տարին բոլորէլէն ետեւ իրեն տալով ընդհանր շահուելու կը ներկայացուի, և հաշուեկէտը կը գոյութի: Մեր Գաղ. ժողովը 76-77 տարւոյն որ ամիսէ մը կը լրանայ, ըսել է ընդհանր տարւոյ մը պիւտակէտն էր բերել, և այնպիսի պիւտակէտն, որ պէտք էր ի սկզբան տարւոյն բերուէր, որպէս զի հիմա՝ ալ ամբողջացուցիչը գարտայն տար յանգանքը մեր չէ՝ մեր որոշակի ալ ուղեցինք թախանձեցինք որ Պիւտակէտ կանխաւ զայ, չեկաւ և այսօր հաշու եկաւ. սակայն ըստ որում՝ Գաղ. ժողովը խոստում կընէ իւր տեղեկագրին մէջ յաջորդ տարւոյն պիւտակէտն յանդիման բերել, ուստի ներկայ պիւտակէտն կըլլանք ըստ օրինի համարակալութեան պիւտակէտ, որպէս զի նախաքննութեան առնելով պահաւ կէտերը, լրացուցիչ տեղեկագիր մը բերել մեզ ի սկզբն յաջորդ տարւոյ, զի այս վիճակին մէջ ամենակալ տարեալ կերպով պահաւորուէ:

ՂԱԶԱՐԱՍԵԱՆ Ք. ԷՖ. — Ասիկայ իբր հաշուեցոյց նշանակեցէք և ոչ իբր պիւտակէտ:

ՓԱՓԱՋԱՆ Ս. ԷՖ. — Համարակալութեան պիւտակէտը չենք ընդունիր. վասն զի եթէ այս նիստը վերջին համարելով ժողովն այսօր իւր ատենական շնորհակալութեամբ, համարակալութեան պիւտակէտն պահաւ կէտերը, ուստի քննիչ յանձնարարելու կառավարութիւն:

ԻԹԻԻԻԻԻ Յ. ԷՖ. — Կը ծայնակցին ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Այո՛, կը ծայնակցիք, առանց զիմուտել թէ ի՞նչ բանի. եթէ այսօր ատենական շնորհակալութեամբ, հարաւորապէս զիմաններն՝ որ ունենք, պէտք է շարունակեն իրենց պաշտօնը մինչև նոր գիւնացող կազմութիւնը, որ երկու ամիսէն հազար կընայ տեղի ունենայ: Եթէ մեր նախաքննութեան յղեալ խնդիրներն՝ փոխանակ մեր ունեցած զիմաններն յանձնուելու փափագեան է՝ քիչ ասի ըսածին պէս՝ նոր յանձնարարութիւն մը կազմենք և անոր քննութեան յանձնարարեն, կը հետևի որ փոխաձ չենք մեր զիմաններուն վրայ. այս ալ ձեր անվարտահաշիւն մըն է, որ չեմ ընդունիր:

ՓԱՓԱՋԱՆ Ս. ԷՖ. — Կը յիշեցնեմ, Ատենապետ փաշա, ներկայ բացման Բ. նախին մէջ երբ Ձեր փախուելուն առաջարկեց Պիւտակէտ խնդիրն յանձնարարելու մը յանձնել, ես էի որ փոխանակ յանձնարարելու նոյն իսկ Համարակալութեան զիմաններն գործն է այս ըսելով՝ առաջարկեցի և ժողովն ալ ընդունեց, որ Համարակալութեան զիմաններն յանձնուելու նախորդ վարչութեան Պիւտակէտն քննել և նոր գալիք վարչութեան կարծիքն առնելէ ետեւ բերել ժողովն ի վաւերացումն իսկ չաւարակալութեան զիմանը մինչև հիմայ չգործադրեց իրեն յանձնուած այս պաշտօնը. ուստի յատուկ քննիչ յանձնարարութիւն կառավարելու:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՓԱՇԱ. — Անցեալ տարւոյ վերջերը նախորդ վարչութիւնը Պիւտակէտն բերած էր զոր մեր նախաքննիչ զիմաններն տեղեկագրին առնելով մեր քննիչը՝ առաջիկային համար ի սկզբն տարւոյ նոր պիւտակէտ մը պատրաստելու յանձնարարութեամբ. սակայն նախատեսելով որ նոր կազմութիւնը վարչութիւնը պիտի չը կարողանայ ժամանակին ներկայել մեզ այս տարւոյն պիւտակէտն, առաջարկեցի որ մասնաւոր խումբ մը որոշուի յերեմիտականաց և անոր յանձնուելու կանխաւ քննել Ազգային Երկրորդ վիճակը և պիւտակէտն պատել և անոր վրայ նոր վարչութեան կարծիքն և հաշուեկէտին ալ առնելով Ազգային ժողովն բերել ի քննութիւնն և ի վաւերացումն:

ՓԱՓԱՋԱՆ Ս. ԷՖ. — Նոր զայլք վարչութեան կարծիքն առնելով հանդերձ պատրաստուած պիտի լլլար պիւտակէտն. այս պէս էր ժողովին որոշումը. կարգացէք նոյն Բ. նախ ատենադրութիւնը:

(Այս միջոցին Ատենապետը էֆէնդիին կարգաց Բ. նախ ատենադրութեան «Դիտութիւն Երկրորդ յանձնարարութեան» անունով հատուածն սկիզբէն մինչև զիմանը):

ՓԱՓԱՋԱՆ Ս. ԷՖ. — (Շարունակելով) Ահաւարի կը տեսնէք՝ Ատենապետ փաշա,

չա, որ միևնոյն Համարակալութեան զիմանն է որոշ յանձնուելու է անցեալ տարւոյն այս գործն և չէ կատարել մինչև ցարդ, և դուք հիմա նորէն անոր յանձնուելու կըլլէք. ես փախուելու չունիմ անոր վրայ, նոր յանձնարարութիւն մը որոշենք և անոր յանձնուելու այս գործն:

ՀԵՄԵՆ ԲԱՇԱԳ

ՀԱՆԳԱՍԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի նպաստ հասարակական շինարարութեան

ՆԵՐՔԻՆԵՅ

ՅԱՆԿ Գ.

(Ծառ. ԴԵՆ 1964)

Նախորդ ցուցակին զուտ մը	23299
Մեծապատիւ Էֆէնդի	
Գրիգոր Եպիսկոպոս	15
Մարտիկ Յովնան	150
Մկրտիչ Քիւրքճիկյան	280
Պօղոս Վարդանեան	26
Թօքաթլեան Եղարար	150
Կարապետ Քիւրքճիկյան	52
Զ. Գ. Խանճեան	150
Անդրանիկ պէյ Կրճիկեան	65
Սիմոն պէյ Պաշեան	65
Ա. Կ. Արսէնեան	15
Յակոբ Մ. Քիւրճիկեան	26
Ալեքսան Կարապետեան	26
Գէորգ Թօքաթլեան	26
Աւետիս Քիւրճիկեան	82
Մկրտիչ Աւարճեան	20
Գապար Դուրապետ	6 20
Պաշտօնաւոր Ենոքեան	2
Գրիգորի Յովնան	52
Մ. Յովնան	15
Յովնան Ազաւեան	40
Գառնիկ Պիպեան	26
Սարգիս Խարայեան	15
Յ. Մարտիկ	26
Յակոբ Կ. Թիւրքեան	80
Կարապետ Յ. Քիւրճիկեան	20
Ազաւեան Թախտապետեան	150
Յովնան Յովնանեան և որդի	150
Խաչիկ Կամարական	100
Տիկին Կամարական	50
Կամարական որդիք	26
Կարապետ քահանայ Սանտաքեան	15
Կարապետ Ուրաշեան	52
Գրիգոր Յովնան	26
Կ. Տ. Եֆէնդի	15
Ուն	26
Գրիգոր Տէգլճեան	26
Կ. Տէր Յակոբեան	52
Խաչիկ Մարտիրոսեան	65
Յ. Շամուսեան	26
Յովնան Ազաւեան	26
Համի Ահմետ պէյ	15
Յ. Ա. Բէնիքեան	15
Գառնիկ Տէգլճեան	15
Ալեքսան Զէքէան	15
Մէսիս	6 20
Տիկին Սանտաքեան	26
Կարապետ Փափաքեան	6 20
Խանճեան	15
Խիսա Ղրիգորի	15
Պետրոս Փափաքեան	15
Գարրիկ Նորատուրեան	150
Բարսեղ Հաւաճեան	400

Ընդհանուր զուտ մը 23012

Քաղաք ի ժողովներու տուտար

... Խաչիկ Մարտիրոսեան լրագրող:

23012 (ըստ և ուրիշ հաշար տասն և երկու) զուտը հաւաքեցի Կ. Պօղոս որդի մամ ազգայիններէ, և գաւառագրութիւն դառնալով հետզհետէ օրերով անօթի մնացող ողորմելի ժողովրդեան կը զրկեմ ի զիւրդէս՝ զիմութեամբ և հաճութեամբ գաւառական վարչութեան Քաղաքական ժողովոյ:

Նոր բաշտումն ըմնայ, գումարին չափովն Հաշուեկէտը Քաղ. ժողովոյ զիւտն ալ պիտի հարապակեմ ի լուր Ազգային բարեբարաց Կ. Պօղոս:

14 մարտ 1877 Ողջ Երուզ. ի Տէր Նիկողոսի Աղօթարար Ս. Ք. Թ.

Ստեփան Էֆէնդի Յովնանեան

